

MINISTERUL
MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2005 mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9
tel. 20-45-07, tel/fax 22-68-58
E-mail: egreta@mediu.gov.md

МИНИСТЕРСТВО
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD 2005 мун. Кишинэу, ул. Космонавтов 9
тел. 20-45-07, тел/факс 22-68-58
E-mail: egreta@mediu.gov.md

22. 12. 2014 Nr. 06-05/2402
La nr. 07/2-1602 din 10. XI. 2014

Curtea de Conturi a
Republicii Moldova

Ministerul Mediului vă remite informația actualizată referitor la acțiunile întreprinse pentru executarea cerințelor din punctele 2.1.2, 2.1.3 și implementarea recomandărilor 1 - 4, 9, 11-17, 16 și 18 din Hotărârea Curții de Conturi nr.14 din 12 aprilie 2012 privind Raportul auditului performanței în domeniul mediului – aprovizionare cu apă și canalizarea localităților „Situția privind aprovizionarea cu apă și canalizarea localităților din republică este alarmantă și în impas”.

Cerința din punctul 2.1.2 recomandată pentru executare Ministerului Mediului în comun cu Ministerul Finanțelor și Ministerul Sănătății, pentru efectuarea studiilor și stabilirea criteriilor de determinare a priorităților de finanțare și modalității de planificare eșalonată a alocării mijloacelor financiare, ținându-se cont de necesități și urgențe, întru asigurarea realizării obiectivelor.

La 20 martie 2014 a fost aprobată Strategia de alimentare cu apă și sanitație (Hotărârea Guvernului nr.199) care anterior a fost consultată cu instituțiile de stat și organizațiile neguvernamentale. Planul de acțiuni al Strategiei stabilește prioritățile de finanțare pentru următorii 5 ani, inclusiv elaborarea unei metodologii de prioritizare a proiectelor de infrastructură din sectorul de alimentare cu apă și sanitație. Proiectul metodologiei este elaborat și urmează a fi supus avizării și consultărilor publice.

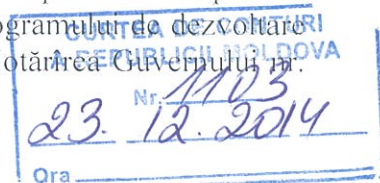
Totodată, Ministerul Mediului cu suportul Organizației Economice pentru Cooperare și Dezvoltare (OECD) implementează proiectul “*Analiza mecanismelor locale de susținere financiară pentru aprovizionarea cu apă și canalizare în Republica Moldova*” care are drept obiectiv susținerea păturilor vulnerabile privind accesul echitabil la apă potabilă sigură și condiții îmbunătățite de sanitație.

Cerința din punctul 2.1.3 pentru executarea cerințelor neexecutate din Hotărârea CC nr. 33 din 21 mai 2010, ce țin de cadrul normativ-legal, și anume – implementarea recomandărilor 4.1, 4.2, 4.8, 4.9, 4.10 expuse în anexa la Raportul de audit.

Pct. 4.1. Să elaboreze și să implementeze un sistem de management financiar și control care va determina administrarea regulamentară și eficientă a fondului, cu delimitarea strictă a competențelor și responsabilităților pentru toate structurile (persoane cu funcții de răspundere) delegate cu atribuții respective în procesul activității FEN la toate etapele (selectare, evaluare, contractare, finanțare și raportare, cu evaluarea impactului proiectului).

În scopul implementării sistemului de management financiar și control, în cadrul Ministerul Mediului, inclusiv Fondul Ecologic Național, au fost inițiate următoarele acțiuni.

Prin Ordinul Ministrului mediului nr. 82 din 25.10.13 a fost creat Grupul de lucru privind implementarea sistemului de management financiar și control, conform Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2014-2017, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1041 din 20.12.2013.

În perioada noiembrie 2013 - iulie 2014, Grupul de lucru privind implementarea sistemului de management financiar și control, s-a întrunit în două ședințe, în cadrul cărora s-a decis că, obiecte ale managementului financiar și control sunt toate activitățile și procesele din cadrul entității publice, inclusiv elaborarea și executarea bugetelor, elaborarea programelor, evidența contabilă, raportarea și monitorizarea, astfel implementarea managementului financiar și control ține, într-o oarecare măsură, de responsabilitatea fiecărui angajat dintr-o entitate și, prin urmare, constituie o parte implicită a fișei postului fiecărei persoane angajate.

Actualmente, sînt îndeplinite registrele riscurilor pentru toate domeniile de activitate ale ministerului și descrise procesele de lucru cu privire la controlul intern.

Reieșind din necesitățile de perfecționare și dezvoltare profesională a personalului, Ministerul Mediului a solicitat Ministerului de Finanțe desfășurarea unui seminar care ar explica modalitatea de implementare a sistemului de management financiar și control. Astfel, la data de 05.02.2014 a fost desfășurată instruirea șefilor de direcții din cadrul Ministerului Mediului și reprezentanților instituțiilor subordonate. În cadrul seminarului, formatorii Unității centralizate de armonizare a controlului financiar public intern au explicat ce prevede sistemul de management financiar și control, cum se stabilesc obiectivele operaționale și care sunt riscurile apărute la îndeplinirea lor. Al 2-lea seminar s-a desfășurat în perioada 9 - 11 decembrie 2014.

Pct. 4.2. Să elaboreze și să înainteze Guvernului, spre aprobare, Strategia de utilizare durabilă a mijloacelor FEN, care să includă: stabilirea domeniilor prioritare ale utilizării resurselor financiare ale fondului; nomenclatorul condițiilor exhaustive pentru evaluarea și selectarea proiectelor și a potențialilor beneficiari de proiecte, lista exhaustivă a restricțiilor pentru potențialii beneficiari de proiecte.

În scopul eficientizării activității FEN, în cadrul Ministerului Mediului a fost inițiată implementarea proiectului „Consolidarea capacității pentru implementarea reformei fiscale în domeniul mediului pentru realizarea priorităților naționale și globale de mediu”, finanțat de Fondul Global de Mediu și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD Moldova). În cadrul proiectului se face o analiză profundă a cadrului instituțional și legal de funcționare a fondurilor ecologice și se vor propune soluții pentru asigurarea eficientizării și transparentizării activității acestora. În rezultat, urmează să se prezinte pachetul de amendamente la cadrul legal ce reglementează activitatea fondurilor ecologice, în care vor fi stabilite clar atât statutul, cât și prioritățile și modalitățile de finanțare din aceste fonduri.

În prezent, a fost elaborat și avizat cu ministerele de resort proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul Ecologic Național. La moment proiectul este supus expertizei anticorupție la Centrul Național Anticorupție, apoi va fi transmis Ministerului Justiției, pentru expertiza juridică. După definitivare proiectul va fi transmis Cancelariei de Stat pentru a fi promovat în ședință de Guvern.

Pct. 4.8. La implementarea proiectelor în domeniul aprovizionării cu apă, să solicite gestionarilor obiectivelor (primăria comunei Corjova, primăria or. Iargara, primăria comunei Copanca) certificarea calității apelor și corespunderea acestora cu standardele pentru apă potabilă.

Toate proiectele de aprovizionare cu apă a populației, depuse la FEN, sunt însoțite de avizele expertizei ecologice de stat, avizele sanitare și procesele – verbale ale încercărilor de laborator de la centrele de sănătate publică privind calitatea apei.

Ce ține de implementarea recomandărilor comunicăm următoarele.

Recomandarea nr. 1. *Să efectueze un studiu în vederea determinării necesităților și actualizării datelor privind starea ramurii, întru asigurarea realizării obiectivelor, (ținînd cont de rezultate, dat fiind faptul că atât Programul, cât și Strategia au fost elaborate anterior (anii 2005-2007).*

La 20 martie 2014 a fost aprobată Strategia de alimentare cu apă și sanitație (Hotărîrea Guvernului nr. 199), care a fost elaborată în baza datelor actualizate și studiilor efectuate în sectorul vizat.

Recomandarea nr. 2. Să elaboreze Metodologia și forma de raportare privind implementarea Programului și Strategiei la nivel de Guvern.

Strategia de alimentare cu apă și sanitație pentru 2014-2028 urmează să fie pusă în aplicare prin intermediul Planului de acțiuni aprobat, care servește drept mecanism de bază pentru implementarea Strategiei, cuprinde acțiunile necesare pentru atingerea obiectivelor generale și specifice din Strategie, termenele de realizare și indicatorii, prin intermediul cărora se va verifica nivelul de implementare a acțiunilor.

Strategia prevede elaborarea anuală a rapoartelor de monitorizare, care vor include informații privind implementarea indicatorilor stabiliți pentru fiecare acțiune în parte, iar la fiecare 3 ani elaborarea rapoartelor de evaluare și progres, ce vor determina care este impactul activităților realizate într-un anumit timp și nivelul de implementare a obiectivelor stabilite. Rapoartele de monitorizare și de evaluare vor fi elaborate de grupul de coordonare și prezentate Guvernului pentru generalizare.

Rapoartele de evaluare vor include, în mod obligatoriu, concluzii și recomandări referitoare la înlăturarea deficiențelor depistate în procesul de evaluare. Întru asigurarea implementării acestor recomandări grupul de coordonare poate să propună modificări, în funcție de necesități.

La finalul implementării Strategiei, urmează să fie elaborat un raport de evaluare finală, care să conțină informația privind gradul de atingere a obiectivelor stabilite și a impactului scontat. În baza acestui raport se va decide asupra următoarei etape de planificare strategică în domeniul alimentării cu apă și sanitației.

Recomandarea nr. 3. Să determine Metodologia de elaborare a planurilor/ programelor locale privind aprovizionarea cu apă și canalizarea localităților.

În Monitorul Oficial nr. 134 – 141 din 30.05.2014, a fost publicat Ordinul ministrului mediului nr. 33 din 18.04.2014 cu privire la aprobarea Ghidului pentru elaborarea Planului de Alimentare cu Apă și Sanitație în RM.

Planul de Alimentare cu Apă și Sanitație este un document de planificare a investițiilor pentru dezvoltarea pe termen lung a infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație, ce urmează a fi elaborat pentru o anumită regiune, raion sau localitate (municipiu, oraș, comună).

Recomandarea nr. 9. Să stabilească cerințe, pîrghii și responsabilități privind construcția și deservirea haznalelor și latrinelor individuale.

Proiectul de Apă și Sanitație în Moldova "ApaSan", implementat cu suportul Agenției Elvețiene de Dezvoltare și Cooperare, a susținut un șir de școli și gospodării casnice din zonele rurale ale Republicii Moldova în construcția toaletelor de tip Ecosan. Toaletele Ecosan oferă o soluție de sanitație igienică și confortabilă, transformînd urina și fecalele în produse care pot fi folosite ca fertilizanți pentru culturile agricole și decorative.

La moment se analizează modalitatea de elaborare a unui document normativ care va reglementa construcția acestor toalete. Ministerul Mediului a organizat o ședință cu participarea reprezentanților ApaSan și a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor în cadrul căreia s-a stabilit ce documente există și ce este necesar de a fi elaborat. Urmează procesul de consultare și aprobare pentru definitivarea documentului normativ.

Recomandarea nr. 11. Să elaboreze Metodologia de acumulare a datelor privind starea ramurii.

La elaborarea Strategiei s-au utilizat datele Biroului Național de Statistică privind actualizarea „Raportului statistic anual nr. 1 apeeducte – canalizare. Funcționarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare”, care deține o bază de date privind sectorul alimentare cu apă și sanitație.

Cu susținerea Fondului Provocările Mileniului a fost elaborat Conceptul Tehnic și Regulamentul de funcționare a Sistemului Informațional al Resurselor de Apă din Republica Moldova și Sistemul Informațional al Platformei Comune de autorizare a folosinței speciale a apei.

Actualmente, proiectul Hotărîrii de Guvern privind aprobarea Conceptului tehnic și Regulamentului de funcționare a Sistemului Informațional al Resurselor de Apă din Republica Moldova urmează a fi remis către Ministerul Justiției pentru expertiză juridică, pentru ca ulterior să fie promovat în ședință de Guvern. Proiectul a trecut deja etapa de avizare cu toate instituțiile relevante, inclusiv expertiza anticorupție.

***Recomandarea nr. 12.** Să elaboreze conceptul unic de aprovizionare cu apă a țării, în vederea determinării surselor prioritare de apă, pentru îmbunătățirea aprovizionării ramurilor economiei naționale și populației cu apă și asigurarea consumului rațional și economisirii apei.*

Principiile de dezvoltare a sectorului AAS sunt expuse în Strategia de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028) și în Planul de Acțiuni pentru 5 ani.

Planul de acțiuni pentru anii 2014-2018 privind implementarea Strategiei stabilește instituțiile responsabile și indicatorii de monitorizare, estimează costurile pentru realizarea Strategiei, inclusiv necesarul de investiții, și identifică sursele de finanțare potențiale.

Planul de acțiuni va fi monitorizat anual și evaluat după o perioadă de 2-3 ani pentru a fi actualizat în funcție de evoluția situației.

A fost elaborat proiectul Ghidului privind regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, care este destinat în special factorilor de decizie, persoanelor cu funcții de răspundere și experților implicați în procesul de regionalizare la nivel local și național. Scopul acestuia este să ofere informații clare despre scopul regionalizării, cadrul legal și etapele care trebuie parcurse pentru înființarea unui operator regional și realizarea unui sector al serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare care să funcționeze în sistem regional.

Promovarea cooperării intercomunitare și regionalizarea serviciilor va constitui în viitorul apropiat un aspect principal al politicii de dezvoltare a sectorului serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare.

De asemenea, cooperarea intercomunitară și efectul regional reprezintă un avantaj și sporesc șansele de a beneficia de finanțări, inclusiv din fonduri europene. Nu în ultimul rând, prin cooperarea unităților administrativ-teritoriale în organizarea și furnizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, prin solidaritatea comunităților mari și mici, bogate și sărace, se contribuie la echilibrarea nivelului de dezvoltare a localităților.

Prin Ordinul ministrului mediului nr. 33 din 18.04.2014 a fost aprobat Ghidul pentru elaborarea Planului de alimentare cu apă și sanitație (PAAS), publicat în Monitorul Oficial nr. 134 – 141 din 30.05.2014. PAAS este un instrument important pentru ghidarea și facilitarea dezvoltării infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație a localităților, fiind elaborat în mod coerent și adaptat la condițiile locale și, respective, va asigura o proiectare corectă a infrastructurii, astfel încât să se potrivească cu sistemele existente și cu disponibilitatea și constrângerile ce vizează sursele de apă locale. De asemenea, PAAS va ajuta la monitorizarea progresului, prin analizarea deficiențelor existente cu privire la acoperirea cu servicii de alimentare cu apă și sanitație și măsuri întreprinse pentru soluționarea lor.

***Recomandarea nr. 13.** Să întocmească un plan de acțiuni (măsuri, responsabili, termeni de realizare, monitorizare) pentru instruirea AAPL în domeniul gestionării resurselor de apă privind situația în localități, cu asigurarea realizării.*

În contextul implementării Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova, este inițiată procedura de instruire a operatorilor Apă – Canal care sunt în componența AAPL. În perioada 3 – 5 septembrie 2014 au fost organizate 2 seminare privind consolidarea instituțională a operatorilor Apă – Canal și asociațiilor utilizatorilor de apă. În perioada 13-15 octombrie 2014 reprezentanții Ministerului Mediului au participat la un seminar privind implementarea Directivei

98/83/CE privind calitatea apei potabile și Directivei 91/271/CEE privind tratarea apelor uzate urbane.

Recomandarea nr. 14. Să elaboreze Metodologia de monitorizare a proiectelor investiționale din diverse surse, inclusiv modul de prezentare a informației de către beneficiari, precum și procedurile de control privind realizările în domeniu.

Elaborarea proiectului Metodologiei a fost inițiată în cadrul proiectului Asistența Tehnică a Programului de Suport al Politicilor de Sector în domeniul apelor, însă Uniunea Europeană a suspendat proiectul din motive necunoscute.

Recomandarea nr. 15, 16. Să inițieze proceduri de popularizare bine determinate privind informarea și instruirea beneficiarilor potențiali la capitalul solicitarea proiectelor. Să aprobe o politică bine determinată de finanțare a proiectelor din FEN în contextul priorităților naționale.

Ministerul Mediului a elaborat și avizat cu ministerele de resort proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului Fondului Ecologic Național. Proiectul a fost transmis pentru expertiza anticorupție la Centrul Național Anticorupție, apoi va fi transmis Ministerului Justiției pentru expertiza juridică. După definitivare proiectul va fi transmis Cancelariei de Stat pentru a fi promovat în ședință de Guvern.

Recomandarea nr. 17. Să elaboreze Metodologia și criteriile de determinare a priorităților de finanțare a obiectivelor din domeniul aprovizionării cu apă și canalizare sub aspect teritorial (localități, obiective).

Actualmente se elaborează proiectul Metodologiei de prioritizare a proiectelor de infrastructură din sectorul de alimentare cu apă și sanitație. Scopul elaborării proiectului constă în selectarea proiectelor pentru îmbunătățirea condițiilor de trai a populației din Republica Moldova prin reducerea substanțială a riscurilor la sănătate asociate cu calitatea insuficientă a apei, colectarea și epurarea apelor uzate.

Necesitatea elaborării și aprobării Metodologiei este de a determina o listă de proiecte după criteriile de prioritizare care permit aranjarea proiectelor în ordinea importanței lor.

Recomandarea nr. 18. Să aprobe norme și metodologii privind supravegherea în domeniu, care să prevadă acțiuni concrete, precum și obiectivele ce urmează a fi supuse supravegherii.

Strategia de alimentare cu apă și sanitație, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 199 din 20.03.2014, prevede măsuri necesare pentru atingerea obiectivelor și rezultatelor în vederea dezvoltării domeniului alimentării cu apă și sanitației, expuse în Planul de acțiuni pentru anii 2014-2018. În conformitate cu acest plan au fost elaborate următoarele acte normative:

1. Ghidul pentru elaborarea Planului de Alimentare cu Apă și Sanitație în RM, aprobat prin Ordinul ministrului mediului nr. 33 din 18.04.2014, publicat în Monitorul Oficial nr. 134 – 141 din 30.05.2014.

2. Proiectul Metodologiei de prioritizare a proiectelor de infrastructură a sectorului de alimentare cu apă și sanitație (la etapa de avizare).

3. Proiectul Ghidului "Plan de siguranță a apei pentru un sistem public de aprovizionare cu apă" (la etapa de avizare).

4. Proiectul Ghidului pentru întocmirea Studiului de Fezabilitate pentru proiectele de apă și apă uzată (la etapa de avizare).

5. Proiectul Ghidului privind regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în Republica Moldova (la etapa de avizare).

Ministru

Valentina ȚAPIȘ